

První jarní bylinky

Maruška sedí ve svém oblíbeném křesle u okna. Na kuchyňské lince leží svazek mladé pažitky a její pronikavá vůně Marušku přenáší zpět do babiččiny chalupy a do doby, kdy se začaly zelenat a sbírat první jarní bylinky.

Maruška stojí v babiččině prosluněné kuchyni. „Pojď, Maruško, půjdeme na první jarní bylinky,“ usmívá se babička. Berou si proutěný košík a jdou na zahrádku. Na zahradě už začínají ze záhonů vykukovat zelené rostliny - první ředkvičky, mrkev, hrášek, petrželka a další, co s babičkou zasadily. Projdou zahradou a u plotu ukazuje babička na mladé kopřivy. Maruška má na rukou staré rukavice, aby ji kopřivy nepopálily. Zatím jsou kopřivy mladé a jasně zelené, a tak zpestří jídlo, které babička připraví. Marušce kopřivy voní po čerstvé zemi.

Potom jdou ke skalce, kde už jsou husté trsy pažitky. Babička ji opatrně stříhá nůžkami kus nad zemí, aby mohla znovu obrůst. Maruška dává bylinky do košíku vyloženého plátýnkem. Cestou zpět Maruška utrhne ještě hrst sedmikrásek. Babička se skloní k trávě a trhá křehké lístky pampelišek, které ráda přidává do polévky. A v kuchyni právě začíná čarování s bylinkami.

Babička krájí kopřivy nadrobno. „To bude do nádivky, aby měla šmrnc,“ říká babička. Zbylé kopřivy dává do kastrolku s horkou vodou a připravuje výluh na vlasy. Ten má Maruška ráda - krásně se jí po něm lesknou vlasy.

Maruška se mezitím pustila do sekání pažitky. Pak smíchala v misce čerstvý tvaroh se solí, mletou paprikou a nasekanou pažitkou. A babička už před snídaní vytáhla čerstvý chleba. Teď už je studený a babička z něj odkrojila dva silné krajíce. Maruška oba namazala silnou vrstvou tvarohové pomazánky. Nasypala na ně zbylou pažitku a ozdobila je sedmikráskami. To je skoro škoda sníst!

Odpoledne jdou na louku u lesa a obě sbírají rozkvetlé pampelišky. Vracejí se domů, až mají oba košíky vrchovaté zlatými květy. Babička doma květy lehce protřepala a vysypala je na noviny, aby z nich vylezl hmyz. Všechny květy pak dala do velkého hrnce, zalila je vodou a krátce povařila. Nakonec do hrnce přidala nakrájený citron. Hrncem přikryla utěrkou a nechala louhovat do druhého dne. Druhý den přecedila květy přes jemné síto a tekutinu znovu dala vařit. Pak do hrnce přidala cukr a Maruška míchala, dokud se cukr nerozpustil. Po chvíli začal sirup houstnout. To byl správný čas vzít jej z plotny. Babička horký sirup lila do lahví a pečlivě je zavíčkovala. To aby jim vydržel celý rok.

Celý dům voněl jarem, pampeliškovým sirupem a kopřivovým výluhem. Slunce hřeje Marušku do tváří. Babička ji pohladí po vlasech. „Příroda nám dává to nejlepší, po celý rok, jarem to teprve začíná, dobře si to pamatuj, děvenko,“ usmívá se babička.

Marušku vzpomínka na babičku hřeje u srdce. Cítí vděčnost za moudrost, kterou se jí babička snažila předávat už od dětství.

Otázky ke vzpomínání

Chodili jste sbírat jarní bylinky?

Jaké bylinky jste sbírali?

Chodili jste na známá místa, nebo jste sbírali jen tak, když jste šli třeba na procházku?

Chodili jste sbírat bylinky sami, nebo s někým?

Co jste z bylinek doma připravovali?

Jaké bylinky rostly na vaší zahradě?

Pro které bylinky jste chodili na louku?

Do jakých pokrmů jste bylinky přidávali?

Kde jste bylinky sušili?

Vařili jste z některých bylinek sirup?

Jaké bylinky jste přidávali do pomazánek?

Jaké bylinky jste přidávali do polévek nebo do nádivky?

Kdo u vás doma uměl nejlépe poznávat bylinky?

